

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Stortingets Presidentskap

Deres ref

Vår ref
24/1772 -

Dato
04.04.2024

Spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1591 fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen om reelle skattesatser for selskapsoverskudd

Det vises til brev fra Stortingets president den 20. mars 2024 med vedlagt spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1591 fra representant Marie Svene Martinussen. Representantens spørsmål og mitt svar fremgår nedenfor.

Spørsmål:

«Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til skriftlig besvarelse til finansministeren:

Det er stor forskjell på de formelle og reelle skattesatsene på selskapsoverskudd. Kan statsråden legge fram statistikk for utviklingen i de reelle skattesatsene på selskapsoverskudd for henholdsvis finansselskaper, petroleums- og kraftforetak og for øvrige selskaper?

Begrunnelse:

I svar på spørsmål 161 fra Rødt til Statsbudsjettet 2021 oppgis det statistikk for effektive selskapsskattesatser for årene 2002-2018. Ber om en forlengelse av disse tidsseriene til siste tilgjengelige skatteår, og at det i tillegg oppgis en egen tabell for den effektive skattesatsen for finansskattepliktige selskaper, og hva den reelt sett har ligget på relativt til øvrige selskaper før og etter innføringen av finansskatt på overskudd i 2017.»

Svar:

I Finansdepartements svar på spørsmål nr. 161 fra Rødts fraksjon i Stortingets finanskomité, stilt i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2022,

er det oppstilt tre tabeller. Tabell 1 viser skatt og selskapsoverskudd basert på regnskapsmessige størrelser, og disse tallene er hentet fra tallgrunnlaget til SSB-analysen *Analyse 2020/13 Eierinntekter, skatt og inntektsulikheter i Norge*.

Departementet kjenner ikke til at dette tallgrunnlaget har blitt oppdatert med tall tom. siste tilgjengelige årgang for skattetall for selskaper. Å oppdatere en slik tallserie vil kreve analysearbeid utover det som lar seg gjøre innenfor svarfristen for spørsmål til skriftlig besvarelse.

Tabell 2 og 3 i svar på spørsmål nr. 161 inneholder utlignet skatt og positiv skattbar inntekt (alminnelig inntekt), og skatt som andel av denne inntekten, samt skattesats for alminnelig inntekt, henholdsvis for alle norske selskaper og alle norske selskaper ekskludert petroleums- og kraftforetak, basert på SSBs publiserte statistikk for skatt for selskaper. Tabell 2 og 3 ble inkludert i svaret for sammenligning med de beregnede, effektive skattesatsene basert på SSB Analyse 2020/13. I svaret på budsjettspørsmålet oppga departementet at det ikke hadde vurdert egnetheten til de ulike målene på effektive skattesatser. I svaret ble det opplyst at utlignet skatt som andel av positiv alminnelig inntekt for alle selskaper, som oppgitt i svarets Tabell 2, vil være preget av svingninger i grunnrentenæringene, og særlig petroleumsnæringen.

For kraftforetak ble grunnrenteskatten lagt om til en kontantstrømskatt fra og med 2021, og for petroleumsselskaper vil utlignet samlet skatt i årene 2020–2022 være påvirket av midlertidige petroleumsskatteregler, med umiddelbar utgiftsføring av investeringskostnader i tillegg til en friinntekt, samt innføring av kontantstrømskatt fra og med 2022. Dette vil kunne skape særlig store avvik mellom alminnelig inntekt og grunnlaget for grunnrenteskatt, noe som kan gjøre at samlet skatt som andel av alminnelig inntekt i enkeltår i liten grad vil reflektere selskapenes effektive beskatning over tid.

Som anmodet i spørsmålet, oppstilles nedenfor samlet skatt og positiv alminnelig inntekt årlig til og med 2022, sammen med den formelle selskapsskattesatsen. Tallene er basert på SSBs statistikk Skatt for selskaper. Her omfatter utlignet skatt ordinær selskapsskatt (skatt på alminnelig inntekt), særskatt for petroleumsvirksomhet, grunnrenteskatt for vannkraft og naturressursskatt, finansskatt på overskudd for finansskattepliktige selskaper, tonnasje skatt for selskaper i rederiskatteordningen, samt formuesskatt for ikke-personlige skattytere.

Tabell 1 og 2 er en oppdatering av hhv. tabell 2 og 3 i svar på budsjettspørsmål nr. 161 fra Rødt. Tabell 3 viser tilsvarende tall for finansskattepliktige foretak, og skattesatsen som her er oppgitt, er den forhøyede satsen for finansskattepliktige foretak, som har vært 25 pst. siden 2017. Det foreligger ikke datagrunnlag for skatt og skattepliktig inntekt for selskaper som ville ha vært finansskattepliktige med dagens regler for finansskatt for årene før finansskatten ble innført. Tabell 3 viser derfor bare tall fra og med 2017.

At samlet utlignet skatt som andel av positiv alminnelig inntekt avviker fra skattesatsen for alminnelig inntekt, skyldes at samlet utlignet skatt består av flere skatter enn skatt på alminnelig inntekt, som særskatt på petroleum og grunnrenteskatt på vannkraft, samt direktefradrag i skatt, som Skattefunn-fradrag og kreditfradrag. For øvrig vises det til drøftelsene av måling av effektive skattesatser i Finansdepartementets svar på budsjettspørsmål 161.

Tabell 1. Skattbar inntekt og utlignet skatt¹ for alle norske selskaper. Mrd. kroner. Løpende.

År	Positiv alm. inntekt	Utlignet skatt	Utlignet skatt som andel av pos. alm. inntekt	Skattesats for alminnelig inntekt
2002	285,8	126,4	44,2 %	28 %
2003	287,5	128,9	44,9 %	28 %
2004	336,7	173,5	51,5 %	28 %
2005	427,6	230,1	53,8 %	28 %
2006	534,1	279,8	52,4 %	28 %
2007	538,1	255,7	47,5 %	28 %
2008	633,5	313,6	49,5 %	28 %
2009	508,5	218,2	42,9 %	28 %
2010	580,5	256,1	44,1 %	28 %
2011	643,8	300,6	46,7 %	28 %
2012	668,9	306,5	45,8 %	28 %
2013	510,0	254,3	49,9 %	28 %
2014	459,7	208,6	45,4 %	27 %
2015	383,7	139,3	36,3 %	25 %
2016	419,7	124,1	29,6 %	25 %
2017	467,8	159,1	34,0 %	24 %
2018	549,9	228,2	41,5 %	23 %
2019	577,2	209,7	36,3 %	22 %
2020	448,2	57,8	12,9 %	22 %
2021	949,7	420,8	44,3 %	22 %
2022	1759,9	1051,8	59,8 %	22 %

Kilde: SSBs statistikk Skatt for selskaper, Finansdepartementet.

¹Omfatter selskapsskatt (skatt på alminnelig inntekt), særskatt for petroleumsvirksomhet, grunnrenteskatt for vannkraft og naturressursskatt, finansskatt på overskudd for finansskattepliktige selskaper, tonnasjeskatt for selskaper i rederiskatteordningen, samt formuesskatt for ikke-personlige skattytere

Tabell 2. Skattbar inntekt og utlignet skatt¹ for norske selskaper ekskl. petroleums- og kraftforetak. Mrd. kroner. Løpende.

År	Positiv alm. inntekt	Utlignet skatt	Utlignet skatt som andel av pos. alm. inntekt	Skattesats for alminnelig inntekt
2002	148,5	31,7	21,4 %	28 %
2003	142,3	27,7	19,4 %	28 %
2004	150,4	37,8	25,1 %	28 %
2005	169,5	39,9	23,5 %	28 %
2006	222,2	52,2	23,5 %	28 %
2007	266,8	62,1	23,3 %	28 %
2008	282,0	57,4	20,4 %	28 %
2009	287,6	65,4	22,7 %	28 %
2010	311,8	70,0	22,4 %	28 %
2011	311,2	65,5	21,0 %	28 %
2012	333,4	68,9	20,7 %	28 %
2013	236,3	64,1	27,1 %	28 %
2014	239,5	62,3	26,0 %	27 %
2015	254,2	65,1	25,6 %	25 %
2016	324,4	76,9	23,7 %	25 %
2017	308,5	70,2	22,7 %	24 %
2018	311,6	68,3	21,9 %	23 %
2019	395,3	84,7	21,4 %	22 %
2020	357,4	74,9	21,0 %	22 %
2021	425,8	91,4	21,5 %	22 %
2022	452,1	100,8	22,3 %	22 %

Kilde: SSBs statistikk Skatt for selskaper, Finansdepartementet.

¹Omfatter selskapsskatt (skatt på alminnelig inntekt), finansskatt på overskudd for finansskattepliktige selskaper, tonnasjeskatt for selskaper i rederiskatteordningen, samt formuesskatt for ikke-personlige skattytere

Tabell 3. Skattbar inntekt og utlignet skatt¹ for finansskattepliktige selskaper. Mrd. kroner. Løpende.

År	Positiv alm. inntekt	Utlignet skatt	Utlignet skatt som andel av pos. alm. inntekt	Skattesats for alminnelig inntekt
2017	67,9	17,0	25,0 %	25 %
2018	62,5	15,7	25,2 %	25 %
2019	117,7	29,6	25,1 %	25 %
2020	77,2	19,4	25,1 %	25 %
2021	72,0	18,1	25,2 %	25 %
2022	67,6	17,1	25,3 %	25 %

Kilde: SSBs statistikk Skatt for selskaper, Finansdepartementet.

¹Omfatter selskapsskatt (skatt på alminnelig inntekt), finansskatt på overskudd for finansskattepliktige selskaper, tonnasjeskatt for selskaper i rederiskatteordningen, samt formuesskatt for ikke-personlige skattytere

Med hilsen

Trygve Slagsvold Vedum